

[Erik Appel.]

intet til Danmarks Geografi, i en anden Skole var Kendskabet til Danmarks Historie minimalt.

Jeg har endnu en Bemærkning til § 2. Den foreslaaede Viceinspektør anser jeg for at være overflødig. Jeg maa mene, at de sønderjyske Amtsskolekonsulenter ud fra deres mangeaarige Erfaringer vil være i Stand til at varetage den Rolle, der her foreslaas tildelt en anden. De sønderjyske Amtsskolekonsulenter har haft et ofte brydsomt Arbejde, og det synes mig, at de fortjener Anerkendelse for det og ikke det modsatte.

Jeg beder den højtærede Undervisningsminister bekræfte, at der med den ret gennemførte Henlæggelse af Afgørelser til Ministeriet ikke er tilsigtet nogen Art af Mistilidsvotum til de sønderjyske Skolemyndigheder.

Til § 3 har jeg i Kommissionen stillet det Ændringsforslag, at man nøjedes med at kræve Undervisning i dansk Sprog af en dansk Lærer — jeg ønsker at tilføje fyldig Undervisning, det vil sige mindst 6 Timer egentlig. Naar jeg ikke ønsker, at en dansk Lærer skal undervise i Danmarkshistorie, Verdenshistorie og Geografi, har jeg dertil to Grunde. Den ene er, at jeg føler det som et endog meget stærkt og krænkende Indgreb i den tyske Lærers Skolearbejde. Mod denne Indvending vil man maaske gøre gældende, at Krænkelsen af Skolearbejdet har været saa stor fra tysk Side, at en Fremgangsmaade som den foreslaaede maa findes rimelig for at sikre et tilfredsstillende Kendskab til Dansk, Historie og Geografi. Jeg vil dertil bemærke, at efter den grundige Undersøgelse af de fleste tyske Lærere i Faarhuslejren og i øvrigt Undersøgelsen ved Tjenestemandsdomstolen og den følgende Godkendelse ved Ansættelse maa der kunne skabes Sikkerhed for, at der ikke finder Misbrug Sted. Og vil en Lærer endelig føre sine egne historiske Synspunkter frem, kan han finde Lejlighed nok dertil uanset Tilsynet.

Jeg har talt med en tysk Lærer om denne Paragraf — der er ingen Grund til at skjule hans Navn, det drejer sig om Lærer Jakobsen i Abild, en Landsby 5 km Nord for Tønder. Denne Mands Redelighed og Loyalitet vil ikke blive betvivlet hverken fra dansk eller tysk Side. Paa min Forespørgsel om § 3 svarede han stilfærdigt: Jeg vilde være ked af, om den danske Lærer skulde overtage disse Fag i min Skole, og i øvrigt maa jeg sige, at jeg ved Læsningen af Paragraffen sagde til mig selv: Hvis man

dermed har ment at kunne forebygge nazistisk eller anden Paavirkning fra den tyske Lærers Side, saa bedrager man sig; jeg kan jo udnytte alle mine andre Undervisningstimer ganske som jeg vil. Lærer Jakobsen har Ret. Paa min Forespørgsel, om han havde noget mod at undervise i Danmarkshistorie, svarede han et oprigtigt Nej. I Danmarks Geografi har han undervist indgaaende, og der maa da altid følge nogen Historie med. I øvrigt synes Undervisningen i Danmarkshistorie i denne Skole at være gledet ud ved en Uagtsomhed. Indtil for 2 Aar siden underviste den danske Lærer 6 Timer i Dansk i den tyske Skole og Lærer Jakobsen 6 Timer i Tysk i den danske Skole. Den danske Lærer brugte da en Time af de 6 til Danmarkshistorie. Imidlertid skete der det for 2 Aar siden, at man ønskede Tyskundervisningen indskrænket i den danske Skole til 4 Timer, hvilket medførte en tilsvarende Indskrænkning af Danskundervisningen i den tyske Skole. Derved gled Danmarkshistorien ubemærket ud. Men da Lærer Jakobsen underviser grundigt i Danmarks Geografi, vilde jeg finde det urimeligt at fratage ham denne Undervisning, og da han ikke har noget mod at undervise i Danmarkshistorie, vilde jeg finde det rimeligt at overlade det til ham. Jeg vil mene, at det i dette Tilfælde vilde være urigtigt at anvende § 3 i den nuværende Form.

Hvis man derfor ikke kan følge mig i mit Ændringsforslag, vil jeg henstille, at der tilføjes Paragraffen følgende: Hvor særlige Forhold taler for det, kan Undervisningen i Historie og Geografi af Skoledirektionen overlades til den tyske Lærer.

Min anden Indvending er, at man i en midlertidig kortvarig Skoleordning skal undgaa at fremkalde Modsætningsforhold mellem de to Lærere af Hensyn til Børnene.

Sluttelig vil jeg i Forbindelse med dette Afsnit af Forslaget understrege, hvad jeg allerede har fremført, at det haster med de store Børns Undervisning, og jeg ved, at Utaalmodighed gør sig gældende i danske saavel som tyske Skolekredse. I Tønder By f. Eks. har Skolekommissionens danske Medlemmer — de tyske sidder alle i Faarhuslejren — i Forening med fremtrædende Skolemænd allerede i Sommer udarbejdet et Forslag til Undervisning af de tyske Børn. Skolekommissionen følte det som sin Pligt at gøre, hvad den kunde, og den var rede til at søge Undervisningen gennemført paa forventet Efterbevilling. Kun Nedsættelsen af den sønderjyske Skolekommission hindrede Gennemførelsen. Jeg maa beklage, at Kommissionen har virket hemmende paa